

**DVOJJAZYČNÁ
KNIHA ★★ ★
PRO
POKROČILÉ**

**Arthur Schnitzler
Theodor Storm**

Liebes geschichten

Milostné příběhy

Upravila: Jana Navrátilová

- zrcadlový český překlad
- okomentované gramatické a lexikální jevy
- otázky na porozumění textu
- slovníček

MP3

namluvené rodilým mluvčím

 C P R E S S

Arthur Schnitzler, Theodor Storm

Milostné příběhy

Liebesgeschichten

Computer Press
Brno
2011

Milostné příběhy

Liebesgeschichten

ARTHUR SCHNITZLER, THEODOR STORM

Computer Press, a.s., 2011. Vydání první.

Překlad a jazykový komentář: Jana Navrátilová
Odborná korektura: Hana Kraftová
Jazyková korektura: Marcela Rábová
Ilustrace: Anastasia Stročková
Vnitřní úprava: Irena Rozvoralová
Sazba: Irena Rozvoralová
Obálka: Martin Sodomka
Odpovědná redaktorka: Kateřina Hošková
Komentář na zadní straně obálky: Kateřina Hošková
Technická spolupráce: Irena Rozvoralová
Technický redaktor: Jiří Matoušek
Produkce: Petr Baláš

CD nahráno: Studio 22
Německý hlas: Florian Tilzer
Hudba: Darina Žurková

Computer Press, a. s.,
Holandská 3, 639 00 Brno

Objednávky knih:
<http://knihy.cpress.cz>
distribuce@cpress.cz
tel.: 800 555 513

ISBN 978-80-251-3613-3

Prodejní kód: KEJ309

Vydalo nakladatelství Computer Press, a. s., jako svou 4145. publikaci.

© Computer Press, a.s. Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována a rozmnožována za účelem rozšiřování v jakékoli formě či jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

Slovo úvodem

Milí čtenáři,

v současné době rychlé a stále rychlejší komunikace, bleskových a vyčerpávajících informací a překotného životního tempa, vám nabízíme možnost se na chvíli zastavit, zamyslet se, snad se i zasnít nad dávnými, ale stále živými příběhy o různých podobách lásky a nechat se okouzlit krásou vytříbeného jazyka.

Čtyři příběhy o lásce si přečtete v originále a souběžně i v českém překladu. Řada faktických a gramatických poznámek v textu i v jazykových koutcích vám umožní osvěžit si vlastní znalosti a pomůže se orientovat v některých složitějších nebo starších tvarech.

Pomocí otázek u jednotlivých povídek si ověříte, zda jste všemu správně porozuměli. Ostatně názor, který najdete v řešení, se může lišit od vašeho vlastního.

Slovník na konci knížky obsahuje méně známá, případně v současném jazyce méně používaná slova.

Přejeme vám hodně příjemně strávených chvil nad příběhy, které jsou ve své podstatě nestárnoucí!

Inhalt/Obsah

<i>Die Frau des Weisen/Moudrý manžel</i>	6
<i>Arthur Schnitzler</i>	
<i>Die Toten schweigen/Mrtví nemluví</i>	42
<i>Arthur Schnitzler</i>	
<i>Frühlingsnacht im Seziersaal/Letní noc v pitevně</i>	86
<i>Arthur Schnitzler</i>	
<i>Immensee/Immensee</i>	100
<i>Theodor Storm</i>	
<i>Antworten auf die Fragen zum Textverstehen/ Odpovědi na otázky k porozumění textu</i>	163
<i>Deutsch-Tschechisches Wörterbuch/Německo-český slovník</i>	166

Die Frau des Weisen

Arthur Schnitzler

Die Frau des Weisen

Arthur Schnitzler

I.

Hier werde ich lange bleiben. Über diesem Orte zwischen Meer und Wald liegt eine schwermütige Langeweile, die mir wohl tut. Alles ist still und unbewegt. Nur die weißen Wolken treiben langsam; aber der Wind streicht so hoch über Wellen und Wipfel hin, dass das Meer und die Bäume nicht rauschen. Hier ist tiefe Einsamkeit, denn man fühlt sie immer; auch wenn man unter den vielen Leuten ist, im Hotel, auf der Promenade. Die Kurkapelle spielt meist melancholische schwedische und dänische Lieder, aber auch ihre lustigen Stücke klingen müd und gedämpft. Wenn die Musikanten fertig sind, steigen sie schweigend über die Stufen aus dem Kiosk herab und verschwinden mit ihren Instrumenten langsam und traurig in den Alleen.

Ich liege unter den Buchen. Ich höre nahe Schritte von Menschen, die über den Waldweg kommen; aber ich kann sie nicht sehen, denn ich rühre mich nicht und meine Augen tauchen in die Höhe. Ich höre auch das helle Lachen von Kindern, aber die große Stille um mich trinkt alles Geräusch rasch auf. Wenn ich die Augen schließe und gleich wieder öffne, so erwache ich wie aus einer langen Nacht. So entgleite ich mir selbst und verschwebe wie ein Stück Natur in die große Ruhe um mich.

Mit der schönen Ruhe ist es aus. Alles scheint mit einem Male verändert. Die Melodien der Kapelle klingen sehr heiß und lustig; die Leute, die an einem vorbeigehen, reden viel; die Kinder lachen und schreien. Sogar das liebe Meer, das so schweigend schien, schlägt nachts lärmend an das Ufer. Das Leben ist wieder laut für mich geworden*.

Nie war ich so leicht vom Hause abgereist; ich hatte nichts Unvollendetes zurückgelassen. Ich hatte mein Doktorat gemacht; eine künstlerische Illusion, die mich meine Jugend hindurch begleitet, hatte ich endgültig begraben, und Fräulein Jenny war die Gattin eines Uhrmachers geworden*. So hatte ich das seltene Glück gehabt, eine Reise anzutreten, ohne eine Geliebte zu Hause zu lassen und ohne eine Illusion mitzunehmen**.

* ... das Leben ist wieder laut geworden... sie war die Gattin eines Uhrmachers geworden...

Sloveso werden má, vedle svého vlastního významu (*stát se*), mnoho dalších funkcí, např. ve spojení s přídavným jménem vyjadřuje změnu stavu.

Moudrý manžel

Arthur Schnitzler

I.

Tady zůstanu dlouho. Nad tímto místem mezi mořem a lesem se vznáší zvláštní zá-
dumčivá nuda, která na mě blahodárně působí. Všechno je tiché a bez pohybu. Jen
bílá oblaka pomalu plynou; ale vítr se žene tak vysoko nad vlnami a vrcholky stro-
mů, že moře ani stromy nešumí. Je tu hluboká samota, neboť ji cítíš stále; i když jsi
mezi lidmi, v hotelu, na promenádě. Lázeňská kapela hraje většinou melancholické
švédské a dánské písně, ale i jejich veselé kousky znějí unaveně a tlumeně. Když hu-
debníci skončí, mlčky sestoupí po schůdcích z pódia a zmizí se svými instrumenty
pomalu a smutně v alejích.

Ležím pod buky. Slyším kroky lidí, přicházejících po lesní stezce; ale nemohu je
vidět, protože se nehýbám a očima se nořím do vysokého nebe. Slyším také jasný
smích dětí, ale veliké ticho kolem mne rychle pohltí každý zvuk. Když zavřu oči
a hned nato je zase otevřu, probouzím se jako po dlouhé noci. Tak se odpoutám sám
od sebe a jako kousek přírody splynou s velikým klidem kolem.

S nádherným klidem je konec. Najednou se všechno zdá jiné. Melodie kapely náhle
zní velmi vroucně a vesele; kolemjdoucí lidé živě hovoří; děti se smějí a křičí. Do-
konce milé moře, které se zdálo být tak tiché, hřmotně bije celou noc o břeh. Život
pro mě dostal opět zvuk.

Nikdy se mi z domova necestovalo tak lehce; nenechal jsem za sebou nic nedokon-
čeného. Udělal jsem doktorát; uměleckou iluzi, která mě provází celým mládím,
jsem s konečnou platností pochoval a slečna Jenny se stala ženou jednoho hodináře.
Tak jsem měl zvláštní štěstí, že jsem mohl odcestovat aniž bych doma zanechal mi-
lou, a aniž bych s sebou bral nějakou iluzi.

** ... ich hatte Glück gehabt, eine Reise anzutreten, ohne etwas zu Hause zu lassen, ohne eine Illusion mitzunehmen. ...
Závislý infinitiv klademe po vazbách s podstatnými nebo přídavnými jmény. Infinitivní vazbou s ohne zu můžeme krátit
vedlejší věty se spojkou ohne dass, v případě, že v hlavní i vedlejší větě je stejný podmět.

In der Empfindung eines abgeschlossenen Lebensabschnittes hatte ich mich sicher und wohl gefühlt. Und nun ist alles wieder aus; – denn Frau Friederike ist da.

Spät abends auf meiner Terasse; ich hab' ein Licht auf meinen Tisch gestellt und schreibe. Es ist die Zeit, über alles ins klare zu kommen. Ich zeichne mir das Gespräch auf, das erste mit ihr nach sieben Jahren, das erste nach jener Stunde ...

Es war am Strand, um die Mittagszeit. Ich saß auf einer Bank. Zuweilen gingen Leute an mir vorüber. Eine Frau mit einem kleinen Jungen stand auf der Landungsbrücke, zu weit, als dass ich die Gesichtszüge hätte ausnehmen können*. Endlich verließ sie die Brücke und kam mir immer näher. Sie führte den Knaben an der Hand. Nun sah ich, dass sie jung und schlank war. Das Gesicht kam mir bekannt vor. Sie war noch zehn Schritte von mir; da erhob ich mich rasch und ging ihr entgegen. Sie hatte gelächelt, und ich wusste, wer sie war.

„Ja, ich bin es“, sagte sie und reichte mir die Hand.

„Ich habe sie gleich erkannt“, sagte ich.

„Ich hoffe, dass ist nicht zu schwer gewesen“, erwiderte sie. „Und Sie haben sich eigentlich auch gar nicht verändert.“

„Sieben Jahre...“ sagte ich.

Sie nickte. „Sieben Jahre.“ ...

Wir schwiegen beide. Sie war sehr schön. Jetzt glitt ein Lächeln über ihr Gesicht, sie wandte sich zu dem Jungen, den sie noch immer an der Hand hielt, und sagte: „Gib dem Herrn die Hand.“ Der Kleine reichte sie mir, schaute mich aber dabei nicht an.

„Das ist mein Sohn“, sagte sie. Es war ein hübscher brauner Junge mit hellen Augen.

„Es ist doch schön, dass man einander wieder begegnet im Leben“, begann sie, „ich hätte nicht gedacht ...“

„Es ist auch sonderbar“, sagte ich.

„Warum?“ fragte sie, indem sie mir lächelnd und das erste Mal ganz voll in die Augen sah. „Es ist Sommer ... alle Leute reisen, nicht wahr?“

Jetzt lag mir die Frage nach ihrem Mann auf den Lippen; aber ich vermochte es nicht, sie auszusprechen.**

* ... als dass ich die Gesichtszüge hätte ausnehmen können...

Ve vedlejší větě účinkového souvětí užíváme pro děj odehrávající se v minulosti konjunktiv plusquamperfekta. V tomto případě jde o konj. plqpf. slovesa können (ich hätte gekonnt), ale vzhledem k infinitivu slovesa ausnehmen dochází k asimilaci obou tvarů na konci věty. Zároveň je zde také porušen větný rámeček – určitý tvar slovesa (hätte) není na konci.

S pocitem uzavřené životní kapitoly jsem se cítil jistě a dobře. A teď je zase všechno pryč; – neboť paní Friederika je tu.

Později večer na mé terase; postavil jsem si na stůl světlo a píši. Je čas si ve všem udělat jasno. Zaznamenávám si ten rozhovor s ní, první po sedmi letech, první po oné hodině...

Bylo to na pláži, v poledne. Seděl jsem na lavičce. Chvilími kolem mne procházeli lidé. Na přistávacím můstku stála nějaká žena s malým chlapcem, příliš daleko, abych byl mohl rozeznat rysy jejího obličeje. Konečně opustila můstek a přicházela blíž. Chlapce vedla za ruku. Teď jsem viděl, že byla mladá a štíhlá. Obličej mi připadal známý. Byla ještě deset kroků ode mne; tu jsem se rychle zvedl a šel jí vstříc. Usmála se a já jsem věděl, kdo to je.

„Ano, jsem to já,“ řekla a podala mi ruku.

„Hned jsem vás poznal,“ řekl jsem.

„Doufám, že to nebylo příliš těžké,“ odvětila. „A vy jste se vlastně také vůbec nezměnil.“

„Sedm let...“ řekl jsem.

Přikývla. „Sedm let...“

Oba jsme mlčeli. Byla velmi krásná. Teď po jejím obličeji přelétl úsměv, sklonila se k chlapci, kterého stále ještě držela za ruku a řekla: „Podej pánovi ruku.“ Malý mi ji podal, ale nepodíval se přitom na mě.

„To je můj syn,“ řekla. Byl to hezký snědý hoch se světlýma očima.

„Je to přece pěkné, že se v životě znovu setkáváme,“ začala, „nebyla bych si pomyslela...“

„Je to také podivné,“ řekl jsem.

„Proč?“ zeptala se, když se mi s úsměvem poprvé naplno podívala do očí. „Je léto ... všichni lidé cestují, ne?“

Teď jsem měl na jazyku otázku na jejího muže; ale nedokázal jsem ji vyslovit.

** ... ich vermochte es nicht, sie auszusprechen...

Infinitiv je závislý také na většině sloves (zde: vermögen). Prostý infinitiv klademe pouze po slovesech způsobových a malé skupině dalších.

„Wie lange werden Sie hier bleiben?“ fragte ich.

„Vierzehn Tage. Dann treffe ich mit meinem Manne in Koppenhagen zusammen.“

Ich sah sie mit einem raschen Blick an; der ihre antwortete unbefangen: „Wundert dich das vielleicht?“

Ich fühlte mich unsicher, unruhig beinahe. Wie etwas Unbegreifliches erschien es mir plötzlich, dass man Dinge so völlig vergessen kann. Denn nun merkte ich erst: an jene Stunde vor sieben Jahren hatte ich seit lange so wenig gedacht, als wäre sie nie erlebt worden*.

„Sie werden mir aber viel erzählen müssen“, begann sie aufs neue, „sehr, sehr viel. Gewiss sind Sie schon lange Doktor?“

„Nicht so lange – seit einem Monat.“

„Sie haben aber noch immer Ihr Kindergesicht“, sagte sie. „Ihr Schnurrbart sieht aus, als wenn er aufgeklebt wäre.“

Vom Hotel her, überlaut, tönte die Glocke, die zum Essen rief.

„Adieu“, sagte sie jetzt, als hätte sie nur darauf gewartet**.

„Können wir nicht zusammen gehen?“ fragte ich.

„Ich speise mit dem Buben*** auf meinem Zimmer, ich bin nicht gern unter so vielen Menschen.“

„Wann sehen wir uns wieder?“

Sie wies lächelnd mit den Augen auf die kleine Strandpromenade. „Hier muss man einander doch immer begegnen“, sagte sie – und als sie merkte, dass ich von ihrer Antwort unangenehm berührt war, setzte sie hinzu: „Besonders, wenn man Lust dazu hat. – Auf Wiedersehen.“

Sie reichte mir die Hand, und ohne sich noch einmal umzusehen, entfernte sie sich.

* ... die Stunde wäre nie erlebt worden ...

Jde o konjunktiv plusquamperfekta trpného rodu. V tomto případě je možné větu vyjádřit např.: ... ich hätte die Stunde nie erlebt – *nebyl bych tu hodinu nikdy zažil*. Trpný rod se ale v němčině užívá častěji.

**... sie hätte nur darauf gewartet ...

Příklad konjunktivu plusquamperfekta; plusquamperfektum se užívá pro vyjádření děje, který se odehrál před jiným minulým dějem.

*** ... mit dem Buben ...

der Bub – v Rakousku a na jihu Německa užívaný tvar: *hoch, chlapec, kluk*

„Jak dlouho tu zůstanete?“ zeptal jsem se.

„Čtrnáct dní. Pak se sejdeme v Kodani s manželem.“

Rychle jsem se na ni podíval; její pohled ale bez rozpaků odpovídal: „Divíš se snad?“

Cítil jsem se nejistý, téměř neklidný. Náhle mi připadlo jako něco nepochopitelného, že člověk může některé věci tak úplně zapomenout. Neboť teď jsem si teprve uvědomil: na onu hodinu před sedmi lety jsem po celou dobu tak málo myslel, jako bych ji nikdy nezažil.

„Budete mi muset ale mnoho vyprávět,“ začala nanovo, „velmi, velmi mnoho. Jistě jste už dlouho doktorem?“

„Ne tak dlouho – jeden měsíc.“

„Máte ale pořád svůj dětský obličej,“ řekla. „Váš knír vypadá, jako by byl nalepený.“

Od hotelu se hlasitě ozval zvon, zvonící k jídlu.

„Sbohem,“ řekla, jako by byla čekala jen na to.

„Nemůžeme jít společně?“ zeptal jsem se.

„Jím s chlapcem na pokoji, nejsem ráda mezi tolika lidmi.“

„Kdy se uvidíme?“

Ukázala s úsměvem očima na malou promenádu. „Tady se musíme přece potkávat pořád,“ řekla – a když si všimla, že se mě její odpověď nepříjemně dotkla, dodala: „obzvláště, když má člověk chuť. – Na shledanou.“

Podala mi ruku a aniž se ještě jednou ohlédla, vzdálila se.

II.

Ich bin den ganzen Nachmittag und den ganzen Abend auf der Promenade hin und her gegangen, und sie ist nicht gekommen. Am Ende ist sie wieder fort? Ich dürfte eigentlich nicht darüber staunen.

Ein Tag ist vergangen, ohne dass ich sie gesehen. Den ganzen Vormittag hat es gegnet, und außer mir war fast niemand auf der Promenade. Nachmittag ließ der Regen nach, und ich machte einen langen Spaziergang auf der Straße längs des Meeres. Es war trüb und schwül.

Auf dem Wege habe ich an nichts anderes denken können als an jene Zeit. Alles habe ich deutlich wieder vor mir gesehen.

Das freundliche Haus, in dem ich gewohnt habe, und das Gärtchen mit den grünlackierten Stühlen und Tischen. Und die kleine Stadt mit ihren stillen weißen Straßen.

Und die fernen, im Nebel verschwimmenden Hügel. Und über all dem lag ein Stück blassblauer Himmel, der so dazu gehörte, als wenn er auf der ganzen Welt nur dort so blass und blau gewesen wäre. Auch die Menschen von damals sah ich alle wieder; meine Mitschüler, meine Lehrer, auch Friederikens Mann. Ich sah ihn anders, als er mir in jenem letzten Augenblick erschienen war; – ich sah ihn mit dem milden, etwas müden Ausdruck im Gesicht, wie er nach der Schule auf der Straße an uns Knaben freundlich grüßend vorüberzuschreiten pflegte*, und wie er bei Tische zwischen Friederike und mir, meist schweigend gegessen; ich sah ihn, wie ich ihn oft von meinem Fenster aus erblickt hatte: im Garten vor dem grünlackierten Tisch, die Arbeiten von uns Schülern korrigierend. Und ich erinnerte mich, wie Friederike in den Garten gekommen**, ihm den Nachmittagskaffee gebracht** und dabei zu meinem Fenster hinaufgeschaut**, lächelnd, mit einem Blicke, den ich damals nicht verstanden** ... bis zu jener letzten Stunde. – Jetzt weiß ich auch, dass ich mich oft an all das erinnert habe. Aber nicht wie an etwas Lebendiges, sondern wie an ein Bild, das still und friedlich an einer Wand zu Hause hängt.

*... grüßend pflegte er vorüberzuschreiten...

Sloveso pflegen spolu s infinitivem s zu vyjadřuje opakování děje, např. er pflegte zu gehen – *chodival*.

**... wie Friederike in den Garten gekommen... Kaffee gebracht... hinaufgeschaut, mit einem Blicke, den ich damals nicht verstanden...

Jistě jste si všimli, že u tvarů perfekta nejsou pomocná slovesa. Setkáme se s tím v textu ještě víckrát. Jde o určitou volnost uměleckého stylu, která dodává vyprávění charakteristický nádech.

II.

Chodil jsem celé odpoledne a celý večer po promenádě sem a tam, a nepřišla. Nakonec je už zase pryč? Vlastně jsem se tomu nemohl divit.

Uplynul den, aniž jsem ji viděl. Celé dopoledne přšelo a mimo mne skoro nikdo na promenádě nebyl. Odpoledne dešť ustal a já jsem si vyšel na dlouhou procházku po silnici podél moře. Bylo pošmurno a dusno.

Po cestě jsem nemohl myslet na nic jiného, než na tu dobu. Všechno jsem zase před sebou zřetelně viděl.

Ten přívětivý dům, ve kterém jsem bydlel, a zahrádku se zeleně nalakovanými židlemi a stoly. A malé město s jeho tichými bílými ulicemi.

A vzdálené, v mlze se rozplývající kopce. A nad tím vším ležel kus bleděmodrého nebe, které k tomu tak patřilo, jako by bylo bývalo na celém světě jen tam tak bledé a modré. Také všechny lidi z té doby jsem opět viděl; své spolužáky, své učitele, také Friederičina muže. Viděl jsem ho jinak, než se mi jevil v oné poslední chvíli; – viděl jsem ho s mírným, trochu unaveným výrazem v obličeji, jak po škole na ulici chodíval kolem nás chlapců, přívětivě pozdravuje, jak většinou mlčky sedával u stolu mezi mnou a Friederikou; viděl jsem ho, jak jsem ho častokrát spatřil z okna: na zahradě u zeleně lakovaného stolu opravovat práce nás žáků. A vzpomínal jsem, jak Friederika přicházela na zahradu, přinášela mu odpolední kávu a přitom usmívajíc se, podívala se nahoru do mého okna pohledem, kterému jsem tenkrát nerozuměl ... až do oné poslední hodiny. – Nyní už také vím, že jsem na to všechno často vzpomínal. Ale ne jako na něco živoucího, nýbrž jako na obraz, který tiše a pokojně visí doma na stěně.

Wir sind heute am Strand nebeneinander gesessen und haben miteinander gesprochen wie Fremde. Und wenn ich's überlege, was durfte ich anderes erwarten? Dass sie mir bei unserer Begegnung so freundlich entgegengekommen, war offenbar nur in der Überraschung begründet; vielleicht auch in dem frohen Gefühl, an einem fremden Orte einen alten Bekannten wiederzufinden.

Nun aber hat sie Zeit gehabt, sich an alles zu erinnern, wie ich. Ich kann es ja gar nicht ermessen, was sie um meinetwillen hat erdulden müssen*, und was sie vielleicht noch heute leiden muss. Dass sie mit ihm zusammengeblieben ist, seh'ich wohl; und dass sie sich wieder versöhnt haben, dafür ist der vierjährige Junge ein lebendiges Zeugnis; aber man kann sich versöhnen, ohne zu verzeihen, und man kann verzeihen, ohne zu vergessen. – Ich sollte fort, es wäre besser für uns beide.

III.

Als ich heute frühmorgens an mein Fenster trat und auf die große Terasse hinunterblickte, sah ich Friederike mit ihrem Buben an einem der Tische sitzen; sie waren die ersten Frühstücksgäste.

Ihr Tisch war gerade unter meinem Fenster, und ich rief ihr einen guten Morgen zu. Sie schaute auf.

„So früh schon wach?“ sagte sie. „Wollen Sie nicht zu uns kommen?“

In der nächsten Minute saß ich an ihrem Tisch. Es war ein wunderbarer Morgen, kühl und sonnig. Wir plauderten wieder über so gleichgültige Dinge als das letztmal, und doch war alles anders. Hinter unseren Worten glühte die Erinnerung. Wir gingen in den Wald. Da fing sie an, von sich zu sprechen und von ihrem Heim.

„Bei uns ist alles noch gerade so wie damals“, sagte sie, „nur unser Garten ist schöner geworden; mein Mann verwendet jetzt viel Sorgfalt auf ihn, seit wir den Buben haben. Im nächsten Jahr bekommen wir sogar ein Glashaus.“

Sie plauderte weiter. „Seit zwei Jahren gibt es ein Theater bei uns, den ganzen Winter bis Palmsonntag** wird gespielt. Ich gehe zwei- dreimal in der Woche hinein, meistens mit meiner Mutter, der macht es großes Vergnügen.“

„Ich auch Theater!“ rief der Kleine, den Friederike an der Hand führte.

* ... was sie hat erdulden müssen...

Príklad porušeni větného rámce. Dochází k němu v případě, že ve vedlejší větě je vazba dvou infinitivů (významového a způsobilého slovesa). Pak je pomocné sloveso před nimi.

Seděli jsme dnes na pláži vedle sebe a hovořili spolu jako cizinci. A když o tom přemýšlím, co jiného jsem mohl očekávat? Že se ke mně při našem setkání chovala tak přátelsky, je zřejmě možné odůvodnit překvapením; snad také radostným pocitem, že v cizím místě potkala starého známého.

Teď ale měla čas si na všechno vzpomenout, jako já. Nemohu vůbec posoudit, co třeba musela snášet a co snad musí trpět ještě dnes. Že zůstala s ním, to vidím jako dobré; a že se opět smířili, toho je živoucím svědectvím čtyřletý chlapec; ale je možné se smířit a neodpustit a je možné odpustit, ale nezapomenout. – Měl bych odejít, bylo by to lepší pro nás oba.

III.

Když jsem dnes časně ráno přistoupil k oknu a podíval se dolů na velkou terasu, uviděl jsem Friederiku s jejím chlapcem sedět u jednoho stolu; byli první hosté u snídani.

Jejich stůl byl přímo pod mým oknem, zavolal jsem na ni a popřál dobré ráno. Podívala se nahoru.

„Tak brzy už vzhůru?“ řekla. „Nechcete přijít za námi?“

V příští minutě jsem seděl u jejich stolu. Bylo překrásné ráno, chladné a slunečné. Povídali jsme si zase o samých bezvýznamných věcech, jako minule, a přece bylo všechno jinak. V pozadí našich slov planula vzpomínka. Šli jsme do lesa. Tu začala mluvit o sobě, o svém domově.

„U nás je všechno stejné jako tenkrát,“ řekla, „jen naše zahrada je krásnější; můj manžel o ni velmi pečuje od té doby, co máme chlapce. Příští rok budeme mít dokonce skleníky.“

Povídala dál. „Už dva roky je u nás divadlo, hraje se celou zimu, až do Květné neděle. Chodím tam dvakrát, třikrát týdně, většinou s matkou, tu to velmi těší.“

„Já taky divadlo!“ volal malý, jehož Friederika vedla za ruku.

** Palmsonntag – Květná neděle, poslední neděle před Velikonocemi